

Коли ВНЗ і виробництво потребують одне одного

О. О. Пінчевська,

НУБіП, зав. кафедри технологій і дизайну виробів з деревини, д-р техн. наук, професор:
«Усі наукові розробки кафедри «прив'язані» до виробництва, мають реальні втілення у виготовленні меблів, у популярному зараз домобудівництві. Але передусім хочу звернути увагу на роботи, присвячені раціональному використанню деревини. Оскільки Україна не занадто багата високоякісним лісом, ми визнали за необхідне досліджувати можливості вживання низькотоварної деревини для виробництва різних виробів. Результатами досліджень ми охоче ділимося з виробничниками».

Уже не перший рік деревообробні та меблеві підприємства України відчувають дефіцит кваліфікованих кадрів. І як би не намагалися заповнити його викладачі університету, починати вирішення проблеми слід зі збільшення кількості абітурієнтів, які хотіли б одержати професію, пов'язану з деревообробкою. Це стане можливим, коли до профорієнтації підключаються самі компанії та фірми, які страждають від кадрового голоду. Хто краще, ніж вони, зможе переконати в престижності роботи на таких виробництвах, розповісти про перспективи галузі, гарантувати майбутню зайнятість і достойну зарплату? Чутлива до правди молодь почує те, що їй намагаються донести, і цілком імовірно, що вчорашні випускники виберуть запропоновану спеціальність і підуть вчитися у профільний виш.

■ Від побутових виробів до ексклюзиву

Спеціальність, яку здобувають студенти нашого факультету по закінченню університету, — одна. У чинному Класифікаторі професій України вона значиться під номером 187 — деревообробні меблеві технології. Але за цією назвою приховані чималі можливості. Фахівець, який закінчив наш ВНЗ, одержує знання з деревообробки понад 300 виробів, а це найрізноманітніші, часом унікальні, технології та конструкторські рішення — від звичних меблів до досконалого ексклюзиву. Наприклад, один із молодих магістрів нашої кафедри вирішив досліджувати застосування в концертних залах обробленої певним чином деревини. Нерідко саме студенти пропонують теми, які їм цікаві, а потім ми разом думаємо, як їх реалізувати.

Ми проводимо цікаві наукові дослідження, результатами яких готові ділитися із практиками. Усі наші розробки «прив'язані» до виробництва, мають реальні втілення чи то у виготовленні меблів, чи то в популярному зараз домобудівництві. Їх у нас безліч. Але, передусім, хочу звернути увагу на роботи, присвячені раціональному підходу до використання деревини. Оскільки Україна не занадто багата високоякісним лісом, ми визнали за необхідне досліджувати можливості вживання низькотоварної деревини для виробництва різних виробів.

■ Максимум практичної складової

Інтерес до наших випускників тільки зростає. Підприємства розбирають їх, як гарячі піріжки, інколи навіть відволікаючи від навчання. Як відомо, останнім часом багато занять через зрозумілі причини проходять онлайн, і я обов'язково прошу студентів включити відеозв'язок, щоб підтримувати контакт. Деякі з моїх слухачів роблять це прямо з робочого місця. Вони трудяться безпосередньо за фахом уже з другого курсу. А ті, хто вчиться в магістратурі, практично всі вже працевлаштовані. За ними вже вишикувалася черга.

Цьому в чималому ступені сприяє наш підхід до освітнього процесу. Якщо колись вважалося, що вишу досить забезпечити вивчення певного обсягу теорії, а решту випускник «добере» на виробництві, то тепер ми намагаємося дати своїм підопічним якнайбільше практичної складової, регулярно проводимо спеціальні семінари та зустрічі з представниками підприємств, які звертають увагу студентів на найважливіші аспекти. Лекторами виступають наші випускники, які працюють на деревообробних і меблевих підприємствах, тож студенти, можна сказати, з перших рук одержують інформацію про помилки, які можливі при конструюванні меблів, використанні верстатів з ЧПК, освоєнні нових технологій. Під час локдауну організувати такі зустрічі складніше, але ми доклали багато зусиль для того, щоб вони тривали, наприклад наймали автобуси, щоб відвідати з майбутніми бакалаврами та магістрами успішні підприємства, такі як УХЛК у м. Коростень або компанія Barlinek.

Підвищенні рівня знань з деревообробки потребують і працюючі фахівці, тому ми надаємо їм можливість зробити це на заочному відділенні. Правда, зараз існує проблема ЗНО з іноземної мови — такий іспит потрібно здавати і для того, щоб потрапити до нас у магістратуру. Добре, що Міністерство освіти і науки України пішло нам назустріч, дозволивши тим, хто має ступені фахівця або магістра, здати тільки професійний іспит, а до іноземної мови повернутися після спеціальних занять із нашими викладачами. Це важливо людям, які вирішили зайнятися деревообробкою, не маючи відповідної освіти. У нас вони одержують кваліфікацію «магістра деревообробних і меблевих технологій». От, до прикладу, зараз на факультеті навчаються дві студентки, які вже мали зовсім іншу вищу освіту (одна з них — юридичну), але стали керівниками меблевих підприємств.

По закінченню навчання всі наші студенти захищають дипломні роботи. У бакалавраті вони дещо простіші, робота ж магістрів передбачає більш високий рівень із елементами дослідження, теоретичною частиною, у якій визначається пріоритетний матеріал або устаткування, а потім проводиться експеримент, що або підтверджує правильність вибору, або спростовує його. Багато робіт знаходять згодом практичне застосування. Університет, на жаль, не має фінансових можливостей для їхньої реалізації, зате багато слухачів приходять до нас із уже поставленими завданнями від конкретних фірм. Результати проведених досліджень потім використовуються на підприємствах, таким чином, виходить, що в нашій кафедрі чимало практичних впроваджень, що свідчить про ефективну організацію навчання.

■ Співробітництва багато не буває

Взаємодія кафедри ВНЗ із компаніями, зайнятими випуском конкретної продукції, йде на користь обом сторонам. Так, нещодавня ініціатива компанії «Маркетліс» з підготовки операторів верстатів із ЧПК відмінно корелюється з нашими навчальними програмами. До того ж, університет також придбав невеликий верстат із ЧПК. Наші студенти проходять тут практику, і фахівець (до речі, наш випускник, який уже 10 років працює в «Маркетліс») веде в нас семінар, де розповідає про особливості експлуатації деревообробного обладнання.

Загалом, співпраця кафедри із профільними підприємствами будується за такою схемою: навчальний рік — час вивчення теоретичного курсу, літо — період практики на виробництві, протягом якої студенти можуть не тільки освоїти конкретні навички, але й монетизувати свою працю.

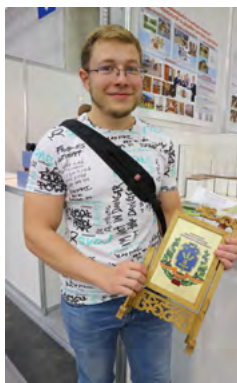
На жаль, сьогодні не так багато місць, де майбутні фахівці можуть пройти виробничу практику. За старих часів це було простіше: на підприємствах обов'язково був співробітник, який відповідав за студентів, контролював їхнє навчання, дотримання техніки безпеки. Але ми дуже вдячні великим українським компаніям, які охоче беруть наших хлопців і дівчат на практику. У них є служба охорони праці, фахівці якої приділяють практикантам необхідну увагу.

Зрозуміло, що якісна підготовка молодих фахівців була б неможлива без сприяння небайдужих людей і зацікавлених організацій. Відчутну підтримку одержує наш університет від голови Ради роботодавців нашого Інституту Ігоря Анатолійовича Мельника, з ініціативи якого кращим студентам виплачуються

стипендії, причому по всіх спеціальностях — лісове та садово-паркове господарство, технологія деревообробки. Нещодавно завдяки Ігорю Анатолійовичу кафедра оновила та поповнила лабораторне устаткування.

Тісно співпрацюємо ми і з членом УАМ (Українська асоціація меблевиків) — компанією «Кляйберіт», яка поставляє нам клейові матеріали для досліджень і видаткові матеріали для навчання студентів. Фахівці компанії розповідають їм про особливості використання клейових матеріалів у деревообробці.

Активно допомагає кафедрі Максим Латко — заступник директора з розвитку компанії «Віяр». Наші студенти — часті гості цього підприємства.

Щиру зацікавленість в успіхах майбутніх меблевиків викazuje президент Асоціації меблевих і деревообробних підприємств України «МЕБЛІДЕРЕВПРОМ» Юрій Серафимович Медведєв. Так, нещодавно, завдяки його клопотанню, нам подарували 2 куби ламінованої ДСП.

Компанія «БЛЮМ-Україна» презентувала нам фурнітуру, щоб студенти освоювали складання меблів на практиці. Це допоможе їм у майбутньому на виробництві добре розбиратися в особливостях конструкції різноманітних меблів.

Вдячні ми за допомогу і фірмі «ФундерМакс» (FunderMax), яка подарувала нам Hpl-панелі, і підприємству «АГТ плюс», яке щедро обдарувало нас торік величезною кількістю фасадів. Не може не згадати і чудову одеську фірму «Вибір», яка безкоштовно виготовила меблі для аудиторії.

На жаль, з іншими організаціями та компаніями тривалих продуктивних відносин не склалося. Хоча з прагматичної точки зору деревообробні підприємства мають бути зацікавлені в цьому не менше, ніж університет. Коли нас вчергове просять направити на виробництво хорошого фахівця, виникає закономірне питання: а чому ж ви — зацікавлена сторона — не бажаєте докласти хоч трохи зусиль для його підготовки? Чому не думаєте про оснащення навчальних аудиторій, лабораторій? Про організацію виробничої практики? Нам багато чого потрібно!

■ Щоб іти в ногу з часом

Професія, яку в нас здобувають, по-справжньому складна, як і будь-яка технічна спеціалізація. Тут важливо не втратити жодної можливості дати глибокі знання, тому прагнемо застосовувати інноваційні форми навчання, наприклад програму ELEARN на платформі MOODL, використовувати на лекціях мультимедійне обладнання.

Ми уважно відслідковуємо інноваційні технології, які з'являються в галузі. Як інакше підготувати фахівців, які будуть володіти новітніми досягненнями науки та виробництва? На кафедрі вже немає жодного викладача без наукового ступеня. Молоді кандидати наук продовжують займатися наукою, працюють над докторськими дисертаціями, які відповідають сьогodнішнім потребам галузі. Про це свідчить і увага, яку виказують до нас закордонні компанії. Наприклад, фірма NEFCO планує дослідити з нашою допомогою питання використання в Україні біочара. Намічається співпраця кафедри з однією дуже відомою в Європі компанією, яка також придивляється до наших інноваційних розробок.

У всіх наших починаннях відчуваємо підтримку керівництва університету, передусім директора навчально-наукового Інституту лісового і садово-паркового господарства Петра Івановича Лакиди, моїх колег, колишніх студентів і аспірантів, які залишилися на кафедрі. Я просто пишаюся ними та дуже їм вдячна! Усі вони — Андрій Костянтинович Спірочкін, Михайло Олексійович Білецький, Олександра Юрїївна Горбачова, Сергій Миколайович Мазурчук, Ольга Сергїївна Баранова, Юрій Петрович Лакида, Наталя Володимирівна Буйських, Денис Лазарович Зав'ялов — фанати своєї справи, по-справжньому віддані кафедрі. Багато хто з них і вчилися в нас, і захистилися, і тепер працюють тут. Наталя Володимирівна Буйських, яка увійшла до складу кафедри, коли вона тільки створювалася, сьогodні очолює технічний комітет зі стандартизації ТК-18 «Лісові ресурси».

Звісно, є багато труднощів у нашій непростій справі, але всі співробітники нашої кафедри завжди відкриті для тих, хто тягнеться до знань, хоче здобути вищу освіту в галузі деревообробки, одержати нову спеціальність або підвищити кваліфікацію.

